

Sygn. akt IV U 753/18

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 18 lipca 2019 r.

Sąd Okręgowy w Siedlcach IV Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący	Sędzia Sądu Okręgowego Katarzyna Antoniak
Protokolant	st. sekr. sądowy Anna Wąsak

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 9 lipca 2019 r. w S.

odwołania R. C.

od decyzji Prezesa Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego

z dnia 29 sierpnia 2018r., znak: (...)

w sprawie R. C.

przeciwko Prezesowi Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego

o prawo do emerytury rolniczej

oddala odwołanie.

Sygn. akt: IV U 753/18 **UZASADNIENIE**

Decyzją z (...). Prezes Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego, działając na podstawie art.19 ust.1 oraz art.20 ust.1 i 3 ustawy z 20 grudnia 1990r. o ubezpieczeniu społecznym rolników odmówił ubezpieczonemu R. C. prawa do emerytury rolniczej wskazując, że ubezpieczony nie wykazał co najmniej 25-letniego okresu podlegania ubezpieczeniu emerytalno-rentowemu, a jedynie okres w wymiarze 22 lata, 2 miesiące i 5 dni. Organ rentowy wskazał, że do okresu wymaganego do nabycia emerytury nie zaliczył okresu pracy ubezpieczonego w gospodarstwie rolnym rodziców w okresie od 2 września 1969r. do 31 sierpnia 1972r., gdyż w okresie tym ubezpieczony pozostawał w zatrudnieniu, a także okresu pracy we własnym gospodarstwie rolnym od 25 lutego 1981r. do 31 grudnia 1981r., gdyż w okresie tym ubezpieczony nie opłacał składek na Fundusz Emerytalny (...) jako właściciel gospodarstwa rolnego. W tych okolicznościach ubezpieczony nie spełnia przesłanki nabycia prawa do emerytury rolniczej (decyzja z 29 sierpnia 2018r. k.39 akt emerytalnych za wnioskiem).

Odwołanie od w/w decyzji złożył ubezpieczony R. C., reprezentowany przez pełnomocnika, wnosząc o jej zmianę i ustalenie, że przysługuje mu prawo do emerytury rolniczej. W uzasadnieniu stanowiska wskazano, że organ rentowy nieprawidłowo ustalił, że ubezpieczony nie posiada 25-letniego okresu ubezpieczenia, gdyż do okresu tego zaliczyć należy okres od września 1969r. do 1972r., kiedy to ubezpieczony uczył się w szkole i codziennie pracował w gospodarstwie rolnym rodziców (odwołanie k.1 akt sprawy i pismo pełnomocnika ubezpieczonego z 23 kwietnia 2019r. precyzujące stanowisko w sprawie k.28 akt sprawy).

W odpowiedzi na odwołanie organ rentowy wniósł o jego oddalenie powołując się na argumentację przytoczoną w uzasadnieniu zaskarżonej decyzji (odpowiedź organu rentowego na odwołanie k.4-5 akt sprawy).

Sąd ustalił, co następuje:

Ubezpieczony R. C. urodził się w dniu (...) W dniu 26 czerwca 2018r. ubezpieczony ukończył(...)życia osiągając tym samym powszechny wiek emerytalny. W dniu 17 lipca 2018r. ubezpieczony wystąpił do Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego z wnioskiem o emeryturę rolniczą (wniosek o emeryturę rolniczą z 17 lipca 2018r. k.1-2 akt emerytalnych).

W wyniku rozpoznania powyższego wniosku, zaskarżoną decyzją z (...). Prezes Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego (...) odmówił ubezpieczonemu prawa do emerytury rolniczej podnosząc, że ubezpieczony nie wykazał co najmniej 25-letniego okresu podlegania ubezpieczeniu społecznemu rolników. Do okresu ubezpieczenia wymaganego do nabycia emerytury organ rentowy zaliczył następujące okresy:

- okres pracy ubezpieczonego w gospodarstwie rolnym rodziców od ukończenia 16. roku życia ,tj. od 26 czerwca 1969r. do chwili podjęcia nauki i zarazem pracy w przyzakładowej szkole zawodowej ,tj. do 1 września 1969r., co stanowi 2 miesiące i 6 dni (oświadczenie ubezpieczonego i zeznania świadków k.13-15 akt emerytalnych oraz zaświadczenie Wójta Gminy S. o zameldowaniu i zaświadczenie Starosty (...) w przedmiocie posiadania i własności gospodarstwa rolnego rodziców ubezpieczonego S. i J. małż. C. k.11-12 akt emerytalnych),
- okres podlegania ubezpieczeniu społecznemu rolników i opłacania składek na to ubezpieczenie od 1 stycznia 1982r. do 31 grudnia 2003r., co stanowi 22 lata (zaświadczenie o okresach podlegania ubezpieczeniu społecznemu rolników k.5-6 akt emerytalnych)

Suma w/w okresów wynosi 22 lata, 2 miesiące i 6 dni.

W dniu 1 września 1969r. ubezpieczony rozpoczął naukę w trzyletniej (...) Szkole Zawodowej w O. działającej przy Fabryce (...) w O.. W dniu 1 września 1969r. ubezpieczony oraz jego ojciec S. C. zawarł z w/w Fabryką umowę o przyuczenie do zawodu tokarza, która miała trwać trzy lata ,tj. przez okres nauki w szkole poczynając od 2 września 1969r. W §4 umowy przewidziano, że w okresie nauki zawodu uczeń będzie otrzymywał określone w umowie wynagrodzenie (umowa o przyuczenie do zawodu z 1 września 1969r. - w aktach osobowych ubezpieczonego). Stosownie do powyższej umowy od 2 września 1969r. ubezpieczony łączył naukę w szkole zawodowej z pracą w w/w Fabryce w charakterze ucznia zawodu. W okresie nauki zawodu ubezpieczony kilka dni w tygodniu miał zajęcia teoretyczne w szkole, a w inne dni uczył się zawodu tokarza poprzez pracę w w/w Fabryce (zeznania ubezpieczonego k.19v akt sprawy). Z chwilą ukończenia nauki w szkole, od 26 czerwca 1972r. ubezpieczony został przesunięty ze stanowiska ucznia zawodu na stanowisko tokarza-ostrzarza w pełnym wymiarze czasu pracy (karta obiegowa z 26 czerwca 1972r. - w aktach osobowych). Pracę w w/w Fabryce (...) ubezpieczony kontynuował do 21 grudnia 1974r. (świadcstwo pracy z 23 grudnia 1974r. za okres zatrudnienia od 2 września 1969r. do 21 grudnia 1974r. - w aktach osobowych). Po niespełna trzymiesięcznej przerwie, od (...). ubezpieczony ponownie rozpoczął pracę w Fabryce (...) w O. i pracę tę kontynuował do 2 sierpnia 1983r. (świadcstwo pracy z 22 sierpnia 1983r. za okres zatrudnienia od 17 marca 1975r. do 2 sierpnia 1983r. - w aktach osobowych).

W okresie nauki w szkole zawodowej i pracy w Fabryce (...) w O. ubezpieczony stale mieszkał w domu rodzinnym w miejscowości W. gmina S. i po powrocie ze szkoły lub z zakładu pracy codziennie pomagał rodzicom w pracy w gospodarstwie rolnym. Przedmiotowe gospodarstwo znajdowało się we wsi W. i miało powierzchnię niespełna 4 ha (zaświadczenie Starosty (...) z 6 lipca 2015r. k.12 akt emerytalnych). W gospodarstwie uprawiano zboże i ziemniaki, a także łąki, a ponadto hodowano kilka sztuk krów i trzody chlewnej. W gospodarstwie był również koń do prac polowych. Ubezpieczony wykonywał w gospodarstwie rolnym prace przy obrządki zwierząt, a także prace polowe odpowiednie dla danej pory roku (zeznania świadków: H. Ż., T. K. i E. P. k.34v-36 akt sprawy oraz zeznania ubezpieczonego k.19v-20 akt sprawy).

W dniu (...). rodzice ubezpieczonego S. i J. małż. C. na mocy umowy z 25 lutego 1981r. przekazali ubezpieczonemu własność i posiadanie w/w gospodarstwa rolnego (umowa z (...). o przekazaniu własności i posiadania gospodarstwa rolnego k.16 akt emerytalnych).

Okresy pracy ubezpieczonego w Fabryce (...) w O. od 2 września 1969r. do 21 grudnia 1974r. i od 17 marca 1975r. do 2 sierpnia 1983r. zostały zaliczone do ustalenia prawa i wysokości emerytury ubezpieczonego przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w S. (pismo (...) Oddziału w S. z 14 sierpnia 2018r. skierowane do KRUS oraz decyzja (...) Oddziału w S. z 14 sierpnia 2018r. o przyznaniu ubezpieczonemu emerytury k.15-16 akt emerytalnych ZUS za wnioskiem z 3 lipca 2018r.).

Sąd zważył, co następuje:

Odwołanie R. C. podlegało oddaleniu.

Zgodnie z art.19 ust.1 ustawy o ubezpieczeniu społecznym rolników (t.j.: Dz.U. z 2015r., poz.704 ze zm.) emerytura rolnicza przysługuje ubezpieczonemu, który

- 1) osiągnął wiek emerytalny wynoszący w przypadku mężczyzn 65 lat,
- 2) podlegał ubezpieczeniu emerytalno-rentowemu przez okres co najmniej 25 lat, z uwzględnieniem art.20.

W sprawie bezsporne jest, że w dacie wystąpienia z wnioskiem o emeryturę ubezpieczony osiągnął wiek emerytalny wnoszący 65 lat. Okolicznością sporną było natomiast to, czy ubezpieczony legitymuje się co najmniej 25-letnim okresem ubezpieczenia. Zaliczając do wymaganego okresu, okres podlegania przez ubezpieczonego ubezpieczeniu społecznemu rolników i opłacania z tego tytułu składek ,tj. okres od 1 stycznia 1982r. do 31 grudnia 2003r., a także okres pracy w gospodarstwie rolnym rodziców od ukończenia 16. roku życia ,tj. od 26 czerwca 1969r. do 1 września 1969r. ,tj. do chwili podjęcia nauki i pracy w charakterze ucznia w Fabryce w O., organ rentowy ustalił, że wykazany przez ubezpieczonego okres podlegania ubezpieczeniu społecznemu rolników wynosi 22 lata, 2 miesiące i 6 dni zamiast co najmniej 25 lat.

W toku postępowania ubezpieczony wskazywał, że do okresu wymaganego do nabycia emerytury zaliczeniu powinien podlegać okres jego pracy w gospodarstwie rolnym rodziców zbiegający się z okresem nauki w szkole zawodowej od września 1969r. do 1972r. Jak wynika z zaskarżonej decyzji organ rentowy nie zaliczył ubezpieczonemu powyższego okresu wskazując, że w okresie tym ubezpieczony pracował zawodowo. W ocenie Sądu stanowisko organu rentowego w tym zakresie jest słuszne, gdyż jak wynika z przedstawionych wyżej ustaleń Sądu, okres nauki ubezpieczonego w zasadniczej szkole zawodowej nie był jedynie okresem nauki szkolnej, ale jednocześnie nauki zawodu w ramach umowy o przyuczenie do zawodu. Problematyka nauki zawodu i zatrudniania młodocianych była - w rozpatrywanym okresie - regulowana w ustawie z 2 lipca 1958r. o nauce zawodu, przyuczaniu do określonej pracy i warunkach zatrudniania młodocianych w zakładach pracy oraz o wstępnym stażu pracy (Dz.U. z 1958r., Nr 45, poz.226 ze m.). Zgodnie z art.10 powyższej ustawy okresy nauki zawodu są okresami zatrudnienia, a w myśl art.6 ust.2 pkt 3 ustawy z 17 grudnia 1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz.U. z 2015r., poz.748 ze zm.) okresy nauki zawodu są okresami składkowymi. Z tego względu okres nauki ubezpieczonego w szkole zawodowej nie był jedynie okresem nauki w szkole, ale był jednocześnie okresem zatrudnienia (okresem nauki zawodu na podstawie umowy zawartej w dniu 2 września 1969r. z Fabryką (...) w O. - vide: ustalenia faktyczne). Jako okres zatrudnienia, sporny okres od 2 września 1969r. do 31 sierpnia 1972r. (i dalej już jako okres pracy pracownika pełnoetatowego) został uwzględniony jako okres składkowy przy ustalaniu emerytury ubezpieczonego z ZUS. Dlatego, mimo iż Sąd za wiarygodne uznaje zeznania świadków oraz ubezpieczonego, że w spornym okresie po powrocie do domu ubezpieczony pracował w gospodarstwie rolnym, to okres ten nie może być zaliczony jednocześnie do emerytury rolniczej. Zgodnie z art.20 ust.1 pkt 3 ustawy z 20 grudnia 1990r. o ubezpieczeniu społecznym rolników do okresów ubezpieczenia wymaganych do nabycia emerytury rolniczej zalicza się okresy od których zależy prawo do emerytury zgodnie z przepisami emerytalnymi, ale w ustępie 3. tego przepisu możliwość tę wyłączono w odniesieniu do osób

urodzonych po 31 grudnia 1948r. W tym miejscu wskazać należy na wyrok Sądu Apelacyjnego w Białymstoku z 9 października 2018r. w sprawie III AUa 567/18 (Lex nr 2583962), w której Sąd ten wyraził pogląd, że nie jest możliwe zaliczenie tego samego okresu jako składkowego do emerytury należnej z ZUS i jednocześnie do emerytury rolniczej jako okres pracy w gospodarstwie rolnym po 16. roku życia i nie zmienia tego fakt, że dana osoba rzeczywiście pracowała w tym okresie w gospodarstwie rolnym. Sąd Okręgowy podziela powyższe stanowisko.

W odniesieniu do drugiego zakwestionowanego przez organ rentowy okresu ,tj. od 25 lutego 1981r. do 31 grudnia 1981r., kiedy to ubezpieczony był już rolnikiem, gdyż rodzice przekazali mu gospodarstwo rolne na własność, wskazać należy, że okres ten winien podlegać zaliczeniu do okresu wymaganego do nabycia emerytury rolniczej. W okresie tym, poczynając od 1 stycznia 1978r. do 31 grudnia 1982r., obowiązywała ustawa z 27 października 1977r. o zaopatrzeniu emerytalnym oraz innych świadczeniach dla rolników i ich rodzin (Dz.U. z 1977r., Nr 32, poz.140), która w art.40 przewidywała, że rolnik, który rozpoczął prowadzenie gospodarstwa rolnego przed ukończeniem 35 lat życia (ubezpieczony w chwili przekazania mu gospodarstwa miał 28 lat), zwolniony jest od obowiązku opłacania składki przez okres pierwszych 5 lat gospodarowania. Oznacza to, że jako młody rolnik w okresie tym ubezpieczony korzystał ze zwolnienia od opłacania składek na ubezpieczenie społeczne. Zaliczenie powyższego okresu w wymiarze 10 miesięcy, nie zmienia jednak ustalenia, że ubezpieczony nie posiada okresu wymaganego do nabycia emerytury, który wynosi co najmniej 25 lat.

Mając na uwadze powyższe okoliczności, na podstawie art.477¹⁴§1 kpc Sąd oddalił odwołanie ubezpieczonego jako nieuzasadnione.